

10 Jaar Historische Vereniging

Als trotse oprichter van de Historische Vereniging Vleuten-De Meern-Haarzuilens wil ik eens terugkijken in de recente Vleutense geschiedenis.

Al enige jaren voor het ontstaan van de vereniging waren er plannen bij mij gerezen om iets meer te doen met de kennis die ik had vergaard bij het onderzoek naar de geschiedenis van mijn huis en de plek waarop het staat.

Ik had vragen gesteld aan ouderen en ik had het gemeentehuis bezocht om achter de bouwdatum van mijn huis te komen. Ook wilde ik graag weten wie de bewoners zoal geweest waren. De verhalen van de ouderen liepen nogal uiteen, dus daar had ik niet echt veel aan. Bij de gemeente hadden ze wat foto's en papieren die mijn ouders ook al hadden, dus ook daar werd ik niet veel wijzer. Met de woorden „van voor 1900 hebben we niets" moest ik het doen.

De volgende stap was het Kadaster in Utrecht, waar ik met een vriendelijke heer enige tijd in de kelder heb gekeken. Hij zei mij dat hij over mijn pand zoveel had, dat het uren zou duren om dat allemaal uit te zoeken. Hij vroeg of het goed was op minder drukke momenten te zoeken en te kopiëren en of hij het gevondene kon opsturen. Zo gezegd, zo gedaan.

Na een aantal maanden kreeg ik een pak copieën ter waarde van f 276,- toegestuurd. Maar toen!

Ik moest als leek op zoek in die hoop handschriften, die heel mooi maar ook haast onleesbaar waren. Oefening baart echter kunst en na een tijdje begon het ergens op te lijken. Zo bleek de grond, waarop mijn huis staat, vroeger

bij kasteel Bottestein behoort te hebben. De eigenaar van kasteel en gronden was twee keer gehuwd en had veel kinderen. Toen hij stierf viel er dan ook heel wat te delen. Eén zoon kreeg Bottestein en nog wat, maar hij ging na verloop van tijd failliet. Zijn bezittingen werden geveild in een openbare verkoop, met getuigen en belangrijke personen die daar bij horen. Tussen deze mensen zag ik meerdere namen van voorouders van mijzelf en van Vleutense vrienden, wat weer zorgde voor meer interesse in het Vleutense.

De grond van mijn huis werd gekocht door een aannemer uit Vleuten (G.W. Trompert). Dat was in 1892 en in 1894 werd er geschreven over een „hecht en sterk gebouwde Herenhuis", dat door die aannemer werd verkocht aan de burgemeester van Vleuten (Gerrit Hondelink.).

U kunt zich voorstellen dat, toen ik eenmaal zover was, ik best nieuwsgierig werd naar de verdere historie van ons dorp. Mijn ouders hebben mij nog heel wat wetenswaardigheden verteld. Mijn grootvader is jarenlang gemeentesecretaris geweest en dat was in die tijd ook niet niks.

Rond de kappersstoel is er heel wat afgepraat over deze zaken en ik vond altijd een gewillig oor, ook bij mijn huidige over-buurman Bastiaan Walpot. Die zei mij dat ik met mijn kennis iets meer moest doen en dat ik maar eens moest beginnen met mijn verhaal op papier te zetten.

Dat was makkelijker gezegd dan gedaan, maar ja, op een regenachtige zondag ben ik toch maar aan het werk getogen en heb een flinke klad gemaakt. Enige tijd later

„De Appelbloesem", Stationsstraat 34, voorzijde. Gemeentelijk monument. Ontwerper en bouwer G.W. Trompert, 1893.
Foto Hans Nijman 1991.

Stationsstraat 34, achterzijde. Fraaie houten waranda met bloem- en plantenmotieven.
Foto Hans Nijman 1991.

vroeg Bastiaan mij of er al resultaat was en dus liet ik hem mijn krabbel zien. Hij nam de zaak mee om thuis eens te bestuderen en na een paar dagen kwam hij ermee terug. Hij had alles netjes uitgetypt en ik stond versteld van mijn eigen verhaal. Hij gaf mij de raad het eens aan De Brug te laten lezen en dat vond ik prima.

Bij De Brug waren ze zo enthousiast dat ze het graag wilden publiceren. Erbij werd vermeld dat, als er meer mensen met dergelijke ideeën rondliepen, ze mij dat maar moesten laten weten. Daar volgden heel wat reacties op.

Het vervolg was een oprichtingsvergadering en ik beoel dan die van de Historische Vereniging. Ik hoef niet uit te weiden over onze activiteiten, dat is al gedaan door anderen, maar wat heeft deze club in onze gemeente voor uitwerking?

Onze gemeente heeft onder het burgemeesterschap van van der Heide heel wat positieve, maar ook negatieve veranderingen ondergaan. Positief was een zeer luxueus dorp met veel plantsoenen en een prachtig ruime opzet. Helaas was er voor die ruimte afbraak nodig en bij die afbraak is er niet zo nauw gekeken naar de historische waarde van woningen en andere objecten.

Tijdens de Middelweerd-periode is er niet zoveel veranderd, maar ik herinner mij nog goed de woning van de familie van Dijk aan het eind van de Schoolstraat.

Nu echter, met al die bouwplannen in onze gemeente, begin ik 'm toch een beetje te knijpen.

Moeten wij ons, als Historische Vereniging, bij onze hobby houden of gaan we ons ook met de politiek bemoeien? Uiteindelijk beslist de politiek over bouw en afbraak. Willen we ons inzetten voor al die objecten met historische waarde, dan kunnen wij niet om de politiek heen.

Gelukkig is er een monumentencommissie in het leven geroepen, deskundige mensen, die al heel wat werk verricht hebben en die nu ook de gemeente adviseren bij sloop of verbouwingsproblemen. Daar ben ik erg blij mee, te meer, daar mijn huis in categorie I op de gemeentelijke monumentenlijst is geplaatst. Al het opknappen in de oorspronkelijke stijl heeft nu zijn vruchten opgeleverd, zodat mijn woning nog vele jaren de Vleutense cultuur mag verrijken.

In de afgelopen 10 jaar hebben heel wat klanten op de kappersstoel mij toevertrouwd de verrichtingen van onze Historische Vereniging met aandacht te volgen en te bespreken, wat mij weer ideeën en inspiratie gaf voor de bestuursvergaderingen.

Ook de bezorging van de boekjes is voor mij een feest, daar heel wat leden mij graag zien komen (dit is een compliment voor de redactie).

Na 10 jaar 900 leden, wie had dat gedacht. De vele activiteiten die de revue passeerden hebben mij vaak trots doen zijn. Ik hoop dat de vereniging, net als de beschermde monumenten in onze gemeente, mag bijdragen aan een stuk cultuur voor iedereen.

Mijn grote wens voor de toekomst is een echt streekmuseum, waarvoor wij zo langzamerhand al heel wat spullen vergaard en opgeknapt hebben. Het zou mooi zijn dit alles aan iedereen te kunnen laten zien.

Tenslotte wil ik graag de leden bedanken voor hun lidmaatschap en hen vragen om vooral daadwerkelijk te helpen, want zonder hulp lukt het niet.

Laten we heden de kennis van het verleden voor de toekomst behouden.